

Zanimivosti z zgodovinske seje NRS

Dramatični prizori. — Mučen incident s poslanci. — Kako se je vršilo glasovanje. — Nerešena matematična naloga. — Jovanović napoveduje novo borbo.

Beograd, 26. aprila.

Gotovo, bo vaše čitatelje zanimalo, ako jim podam nekatere zanimivosti in podrobnosti zgodovinske seje glavnega odbora radikalne stranke. Telefonska poročila so bila pač bolj suhoparna in stvarna in zato niso mogla nuditi one pestre slike, ki jo je tvorilo zborovanje.

Takoj na začetku današnje seje je prišlo do incidenta, ki je vzbudil precej hude krvi in se zlasti v parlamentu živahno komentiralo. Ko je po otvoritvi seje tajnik prečital pozdrave, se je pred prehodom na dnevni red dvignil g. Pašić in prečital član 21. stranknega statuta. Po tem členu smejo sejati glavni odbor prisostvovati samo člani odbora in aktivni ministri. Ker pa je bil, v dvorani večje število radikalnih poslancev, ki niso člani glavnega odbora, jih je g. Pašić pozval, naj sejo zapuste. Prizadeti poslanci so bili očito neprimerno iznenadeni in svojega razočaranja tudi niso prikrivali. Pašićevi nasprotniki so se jim škodoželjno smejali, češ: »Sedaj pa imate; vaš šef vas meče ven!»

»To je samo po statutu!« so se branili Pašićevi nasprotniki.

»O, Pašić ima prav, ker so prvi dan povzročili ravno poslanci največ nemira in hrupa«, so pristavljali drugi.

»Pa to je borba med glavnim odborom in poslanskim klubom«, so zopet podpirali opozilovalci.

Med splošnim hrupom in vsestranskimi medsebojnimi klici, a tudi več ali manj posreženimi dovipi so se nato poslanci oddaljili, nakar je šele Pašić kot predsednik otvoril debato. Razprava sama je bila čudovito mirna. Bila je prava tišina pred viharjem.

Po končani razpravi se je razvila kratka diskusija o vprašanju, ali je glavni odbor sploh kompetenten, da razpravlja o izključitvi g. Jovanovića ali ne. Obveljalo je mnenje g. Pašića, da je odbor v to kompetenten, na kar je g. Pašić ob 2. popoldne med grobno tišino odredil glasovanje.

Po statutih radikalne stranke se vrši glasovanje javno in poimensko. Glasovati je bilo treba za izključitev ali proti izključitvi. Tajnik Šuvakov je čital imena delegatov, začelši z beogradskimi. Ko je prišel do imen g. Uzu-

novića, Bože Maksimovića in dr. Ninčića, so ti zaporedno izjavili, da se vzdružujejo glasovanja, ker smatrajo, da glavni odbor ni kompetenten razpravljati o tem vprašanju. Z istim argumentom so odklonili glasovanje tudi Andra Stanić, Bora Milovanović in dr. Marković. Drugi, ki niso hoteli glasovati, tega niso utemeljili, ampak so samo izjavili, da ne glasujejo. Tudi Pašić in Ljuba Jovanović nista glasovala.

Ob pol treh popoldne je bilo glasovanje zaključeno. Med silno napetostjo in nervoznostjo vse dvorane se je dvignil g. Pašić in naznanil rezultat. Proglasil je, da je s tem g. Ljuba Jovanović izključen iz radikalne stranke, in je takoj na to zaključil sejo širšega glavnega odbora.

Ko se je v parlamentu doznalo, da se vrši na seji glavnega odbora glasovanje, so se v hipu napolnili vsi kuloari v bližini prostorov radikalnega kluba. Oba izhoda iz dvorane so zasedle skupine novinarjev. Prvi je prišel iz dvorane neki bosanski radikal, ki je naznanil izid glasovanja. Med navzočimi se je razvnela živahna debata ali pomeni število 46. kolikor glasov je bilo za izključitev, potrebno dvotretjinsko večino ali ne. Poslanci in novinarji so računali kar križem in se prerekali, a niso se mogli zediniti. Oblegali so zato drugega za drugim vse radikalne pravke, ki so prihajali s seje. Ti so bili mnenja, da je dvotretjinska večina dosežena. Pristajajo g. Jovanovića pa so jih pobijali in tako ta težavna matematična naloga še danes ni rešena.

Gre za vprašanje, od katerega števila naj se računata dve tretjini, ali od 71 delegatov, ki so bili na seji navzoči, torej tudi od Pašića in Jovanovića, ali pa samo od obeh 69 delegatov, ki so se pri glasovanju oglašili, bodisi da so glasovali za ali proti ali pa se vzdržali glasovanja.

Vihra v kuloarjih se je hipoma polegla, ko je stopil iz dvorane Ljuba Jovanović. Vse oči so bile napeto uprte v njega. On pa je bil popolnoma miren in je smehljaje se pozdravil novinarje, ki so ga obkolili. Ni pa jim hotel dati nikake izjave, ampak je samo parkrat ponovil: »Sada tek nastaje. Bit će pesme! Bit će pesme!»

Dunajsko pismo

Boj kot piva. — Podraženje kruha. — Židovski sportniki in dolarsko posojilo. — Razžaljeni filmski zvezdniki. — Škandal v Avtoklubu. — 12 samomorov na en dan.

Dunaj, 26. aprila.

Dunajčane razburja vendar enkrat tudi resni problemi in sicer tako, da razpravljajo o njih in se raznemajo tudi »piliharji« pri svojih stalnih omizjih. Najbolj jih razburja to, da so danes že ves dan brez piva in da bodo morali, kakor vse kaže, biti brez njega še več dni. Kartel dunajskih pivovarjev je namreč pivo podražil, gostilničarji pa so izjavili, da si piva po višjih cenah ne upajo prodajati. Do kompromisa ni prišlo in tako so gostilničarji danes posegli po nenavadnem strašku: ustavili so točenje piva. Napovedovali so to odredbo že par dni, a nihče jim ni mogel prav verjeti. Danes se je to čudo res zgodilo. Kaj pomeni boj kot piva za Dunaj, lahko razume le oni, ki pozna Dunaj in Dunajčane in ve, da je pivo za povprečnega Dunajčana ravnotako običajna in potrebna hrana kakor kruh. Preprost Dunajčan, ki ne spi na dan vsaj dveh vrčkov, je nesrečen, kakor da je moral cel dan stradati. Kljub temu se drži občinstvo nepriznane disciplinirano in gostilničarjem nikjer ne dela težko. Vrček piva je veljal dozdaj 3500 K, po podražitvi naj bi veljal 4000 K (3.20 Din). Bil bi torej bržčas še mnogo cenejši kakor je v Jugoslaviji ali na Češkem, a Dunajčanom se zdi še to preveč.

Istočasno z borbo za pivo se vodi borba za kruh, ki ga hočejo peki podražiti. Tudi kruh bi se naj bil podražil

že pred dnevi, a vladni intervenciji se je posrečilo podražitev odgoditi do maha. Vlada se nadeja, da bo v tem času lahko dosegla kompromis. To je tembolj potrebno, ker bi se boj kot kruha pač ne dal izvesti, podraženje pa bi silno razburilo dunajsko prebivalstvo.

Tretje vprašanje, ki navdaja s skrbjo najširše plasti Dunajčanov, je borba za stanovanjski zakon. Sedanji stanovanjski zakon je star že več let in določa smešno, nizke najemnine. Če par let sem se za to bore hišni posestniki, katerih interese zastopa v parlamentu krščansko - socialna stranka, za odpravo ali vsaj za reformo tega zakona. Parlament je določil za to poseben odsek, ki pa ni mogel priti do dela, ker so socialisti, ki so se zavzeli za najemnike, vse seje ubili z obstrukcijami. V soboto zvečer je vladna večina v odseku obstrukcijo zlomila in sprejela poročilo za plenum parlamenta. Socialisti proti temu protestirajo in groze, da bodo z obstrukcijami nadaljevali v parlamentu samem. Za seboj imajo v tem vprašanju ogromno večino dunajskega prebivalstva in so baš zato tudi tako bojevit, ker unajo, da bodo klerikalci pobrali še več glasov.

Pred tedni je odpotovalo v Ameriko dunajsko nogometno moštvo Hakoah, ki ga tvorijo sami dunajski židje. Zato moštvo na Dunaju samem ni baš popularno. V Ameriki pa je pri svojem prvem nastopu doseglo prav lep uspeh in sedaj so Dunajčani kar pozabljali, da so

nozmetiši židje, pa jih s ponosom proklamirajo za svoje. Tudi antisemitje žele, da bi Hakoahinci Američane še večkrat nabili in jim tako vtepli več respektu pred Dunajem in Avstrijo. Optimisti celo že sanjajo, da se bo Hakoah posrečilo, kar se ni doslej posrečilo niti avstrijskim diplomatom, niti dunajskim bankirjem, to je da bi priborili Avstriji tako zelo potrebno dolarsko posojilo. Sklicujejo se pri tem na slovitega finskega tekača Nurmija, ki je tudi s svojimi sportnimi uspehi tako zadivil Ameriko, da so imeli potem finski finančniki prav lahko delo, ko so prosili Ameriko za posojilo. Dobili so ga baš pod mnogo ugodnejšimi pogoji, kakor so jih pred Nurmijem reklamali sami ponudniki.

Da družabnih škandalov na Dunaju ne zmanjka, je umevno. Pretekli teden se je mudil tukaj znani nemški filmski zvezdnik Conrad Veidt. Imel je par predavanj, v nedeljo in v ponedeljek pa bi moral še dvakrat nastopiti. A v soboto zvečer to je na vsem lepem popihal z Dunaja, ne da bi komu kaj povedal. Bil je baš užejen, ker njegova predavanja niso bila razprodana in ker ga Dunajčani niso sprejeli s takim oduševljenjem, kakor je pričakoval. Niti Veidt, niti njegovi menažerji niso dovolj računali s tem, da so Dunajčani rumla s filmskimi zvezdami že stili in da je dunajska okolica vsa v prelestnem pomladnem cvetju. Veidt je tmel obiljuhljen za vsak večer 1000 mark honorarja (13.000 Din). Vzel je nekaj preduma tudi na predavanji, ki jih ni več hotel imeti, in se na skrivaj odpeljal v Berlin. Menadžerji so ga iz maščevanja ovdoličili policiji, češ da jih je ožigolufal, policija pa si proti filmskemu moškotniku ni upala kazensko postopati in se je zadeve otrsela z izgovorom, da gre le za privatni spor.

Druga afera ki se neposredno tiče le dunajske milijonarke družbe, ki pa vzbujajo mnogo škodoželjnega zanimanja tudi med nižjimi plastmi prebivalstva, se odigrava v avtomobilskem klubu. Ta je še danes nekakšna domena nekdanjih aristokratov. Javna tajnost je bila, da goji Avtoklub poleg avtomobilskega sporta tudi drugi mani koristni sport, hazardna igra najslabših vrst. V zadnjem času se je dogodilo, da so nekateri igralci v klubu zaigrali tudi tudi denar, tako da bo igralnica prišla tudi pred sodišče. Zato se sedaj del članov bori za zatvoritev igralnice, drugi del pa se upira, češ da je igralnica glavni vir klubovih dohodkov. Spor je prišel tudi v časopise in ga sedaj menda ne bo mogoče več zatusati.

Ako še povem, da je socialna in gospodarska beda pritirala samo tekem včerajšnje nedelje 12 Dunajčanov in Dunajčank do poskušanih samomorov, od katerih na sta se posrečila samo dva, sem opisal vse, kar je bilo v zadnjih dneh na Dunaju zanimivega. M. P.

Privatni izpiti na gimnazijah

Prosvetni minister M. Trifunović je podpisal izpembe k pravilniku o polaganju privatnih izpitov na gimnazijah. Nastale so namreč v zadnjem času razne nepravilnosti, ker so privatni izpiti izbirali gimnazije in zavode, kjer so polagali izpite, dočim so se izgubili drugi. Očividno, ker so smatrali, da se na enih polagajo izpiti mnogo lažje, kakor na drugih, kar lahko škodi ugledu dotičnih zavodov. Vseled tega odreja prosvetni minister v izpembah k dosedanjemu pravilniku:

1. Dijaki beogradske šolskega okoliša polagajo izpite na beogradskih gimnazijah. Prošnje se vlagajo pri prosvetnem ministru, ki določi izpitni zavod.

2. V mestih, kjer obstaja samo ena gimnazija, tudi vnaprejšnji direktorji sprejemajo dijake za privatne izpite, toda samo iz svojega šolskega okoliša. Nedovoljeno je prehajati iz zavoda ene šolske oblasti na zavod druge šolske oblasti, kakor je prepovedan prehod iz šolskega področja enega zavoda na drugi zavod. Prošnje proti temu odloku rešuje samo prosvetni minister.

3. Privatni učenci ne morejo polagati zajedno izpitov iz dveh ali več razredov, nego samo iz enega.

4. Izpit za vsak predmet nižjih šol mora trajati 15—20, v višjih šolah 20—30 minut.

Po tem izpremenjenem pravilniku se bodo vršili že izpiti junija meseca. V krajih, kjer obstajata dve ali več gimnazij ali zavodov, se morajo dijaki privatisti obrniti na prosvetnega inspektorja, da jim določi izpitni zavod.

— Ne, — se je oglašila Leoncie. — Torres je lažnivec, kakršnih je malo. On laže čudovito. Saj smo se sami prepričali. Nastavimo mu past. Prepričana sem, da se ujame. Takoj razjaše konja. Skrijmo se. Oče!

Namignila je očetu in bratom, na se ji približajo, in zašepetala:

— Sedite, kakor ste sedeli in držite se, kakor da si še vedno niste opomogli od žalosti povodom moje smrti. Torres ne bo slutil, kakšno past smo mu nastavili. Začnite takoj pripovedovati, kaj je z menoj. Lagal bo kar na debelo. Mi pa stopimo ta čas za špansko steno. Skrite se! Le urno!

Prijela je carico za roke in skočila za špansko steno, kamor sta ji sledila tudi Francis in Henry.

Torres je odprl vrata in zagledal Enricovo rodbino v globoki žalosti. Hliniti žalost ni bilo težko, ker so bili tik pred Torresovim prihodom res potrti, misleč, da se Leoncie nikoli več ne vrne. Enric je hitro vstal in pozdravil draga gosta, nato je pa znova omahnil v naslonjač. Torres mu je segel v roko. Bil je tako ginjen, da niti govoriti ni mogel.

— Gorje! — je spregovoril naposled ves potrt. — Vsi so mrtvi. Tudi oni — vaša prekrasna hči Leoncie — je našla smrt. Oba Američana sta poginila z njo. Ricardo ve, da so našli smrt v sveti gorji plemena Maya.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Sreda, 28. aprila 1926: katoličani: Vital, Slavica; pravoslavni: 15. aprila: Arhitarh; muslimani: 15. ševala 1344; židje: 15. ijarja 5686.

Jutri: Četrtek, 29. aprila 1926: katoličani: Peter, Tankoslava; pravoslavni: 16. aprila, Agapija; muslimani: 16. ševala 1344; židje: 15. ijarja 5686.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Gledališče: drama »Pogojni Matija Pascal«, opera zaprtja.

JUTRIŠNJE PRIREDITVE.

Gledališče: drama »Deseti brate, opera zaprtja.

Kino Matice: »Pogojni Matija Pascal«, Ljubljanski dvor: »Zadnje štiri sekunde«, Ideal: »Horido«.

Predavanje o Društvu narodov ob 18. na univerzi. Predava g. Popović iz Zeneve, Skioptične slike!

DEŽURNE LEKARNE.

Sreda: Bahovec, Čevljarski most, Ustar, Sv. Petra cesta; Jošt, Celovška cesta v Spodnji Šiški.

Četrtek: Sušnik, Marijini trg, Kurač, Gosposvetska cesta.

Solnce zaide danes ob 19.1, vziđe jutri ob 4.53 in zaide ob 19.2.

Mesec vziđe danes ob 19.31 in zaide ob 5.30.

Sokol

Sokolske vžgalice

Tovarna v Rušah je začela izdelovati vžgalice, katerih dobiček pripada v korist Jugoslovanske sokolske unije. Vžgalice so prvostvorne kvalitete, kar bo najboljše jamstvo za uspeh. — Narode se pri vseh glavnih zalozhah v Ljubljani, Celju, Mariboru, Zagrebu, Varaždinu, Karlovcu. Ker zavzema delokrog JSS vsa država, se bodo uveljevale pozneje tudi v drugih delih naše države. Prav lična je etiketa na škaticah: na eni strani etikete je državni, na drugi sokolski grb, dalje napis: Vžgalice v korist Jugoslovanske sokolske unije. — Vozu, pod njim pa: »Domovini zdravo«.

Bratje in sestre ter Sokolstvu naklonjeno občinstvo kupujte Sokolske vžgalice, ker s tem podpirate plemenita in vzvišena stremjenja sokolske ideje v naši domovini!

1. maj Sokola I.

je poseben spominski dan za Tabor. To je dan društvene krone slave. Na ta dan je bila zasajena spominska lipa, na ta dan smo zasadi na Taboru prvo lopato pri planiranju telovadnice. Prvi maj je dan mladosti in vsega kar spominja na svežo vse ustvarjajoče delo.

Sokol I je sklenil, da proslavi vsako leto 1. maj kot dan društvene krone slave, in v zvezi s tem kot dan večno mlade sokolske misli in sokolskih nalog, osobito kot dan resnega dela sokolske mladine.

To leto se zbira članstvo že v popoldanskih urah na Taboru. Ob 6. uri zvečer pa je mladinski javni telovadni nastop s 15 vrstami sokolske dece in naraščajo. Telovadni nastop bo predložil sliko rednega metodičnega dela v telovadnicah. Spremljal ga bo godbeni odsek Sokola I. — Opomarlamo na spominsko slavnost svoje članstvo, vabimo vse prijatelje Sokolstva in sokolske mladine. — Odbor.

— Naš naraščaj se odpelje iz Ljubljane na vsesokolski zlet v Prago dne 25. junija in se vrne iz Prage 1. julija. Podrobna navodila in vse potrebne informacije za pot, bivanje v Pragi t. dr. bodo dobile župe oziroma društva pravočasno v Saveznem uradnem glasilu »Sokolskem Glasniku« in dnevnem časopisu. Polet naših Sokolčev k bratskemu naraščaju COS, v zlato Prago, bo moral biti v vsakem pogledu na višini!

— Vsa bratska društva oziroma župe opozarjamo, da morajo biti do 15. maja vse priljavne pole članov in članic, ki se udeležijo vsesokolskega zleta v Pragi, pri Savezu. Tega roka se mora JSS strogo držati in se na poznejše priljave ne bo oziralo. Šele na podlagi točnega števila prijavljenih bo mogoče urediti vprašanje prevoza v Prago in nazaj, bivanje v Pragi t. dr. Čas hiti!

Darujte za Sokolski Tabor!

Jack London:

Roman treh src

Držal jo je za roko in čakal, da prideta tudi ona dva na vrsto.

— To je moja žena, — je dejal Francis Enricu. — V Kordillere sem šel iskat zaklade, pa sem našel to-le lepoto. Menda se ni bilo na svetu človeka, ki bi imel tako srečo.

— Ona je žrtvovala zanj ogromen zaklad, — je zašepetala Leoncie.

— Bila je carica majhnega carstva, — je pripomnil Francis ter se hvaležno ozrl na Leoncio, ki je takoj pripomnila:

— In rešila je nas vse. Bilj smo v smrtni nevarnosti: ona je pa žrtvovala svojo krono, da nas reši.

Leoncie je bila tako ginjena, da je objela carico in jo potegnila za seboj v hišo.

XXIII.

V vsem razkošju opreme, ki so se ji poznali sledovi španskega srednjega veka in posebnosti novega sveta v kroju, ki je bil posebno priljubljen med panamskimi aristokrati in bogataši, je jahal Torres po obali proti Solanovi naselbini. Za njim je teknel velik bel pes, ki je bil vedno pripravljen prehiteti celo najhitrejša konja.

96

Ko je Torres zavil na strmo stezico proti naselbini, je opazil Yj Ponna, ki se je ustavil, da si sključen starka nekoliko odpočije. Torres se za čudno dvojico ni dosti zmenil. Bil je tako okusno in bogato oblečen, da se pač ni mogel spuščati v pogovor z vsakim capinom.

Pač pa ga je Yj Poon radovedno premeril s svojimi poševnimi mongolskimi očmi. Nobena podrobnost ni ušla bistremu kitajskemu očesu. In Yj Poon je pomislil: na videz je tako bogat; vse kaže, da je Solanov prijatelj. Gre naravnost v naselbino. Morda je celo ljubček senorite Leoncie. Ali pa mu je že dala košarico. V obeh slučajih lahko računam, da kupi tajnost Leonciinega rojstva ... A po znanosti je mož bogat, zelo bogat!

V salonu Enricove hiše so bili zbrani vsi iskalci zakladov in članj rodbine Solano, Carica je pripovedovala o podrobnostih ekspedicije in srđito omenila, kako je Torres ukradel dragulje iz njene zakladnice, kako je padel v vrtnice, predno ga je pes zgrabil za grlo in kako je naposled tudi pes skočil za njim. Pri teh besedah sta Leoncie in Henry naenkrat presenečeno vzkliznila:

— Pravite, da hudiča ni! — je vzkliznil Henry. — Le pogledite skozi okno. Torres se bliža naselbini!

— Jaz ga sprejemam prvi! — je zakričal Francis in stisnil pesti.

— Ta gora je kraljestvo skrivnosti, — je nadaljeval, misleč, da se je obup v Enricovem srcu že nekoliko polegel. — Bil sem z njimi v trenutku, ko so umrli strašne smrti. Če bi me bili ubogali, bi se jim ne bilo nič zgodilo. Toda niti Leoncie ni hotela ubogati starega prijatelja rodbine Solano. Ne, hotela je na vsak način poslušati nasvete obeh Američanov. Po neverjetnih naporih se mi je posrečilo najti pot iz gore. Zagledal sem dolino izgubljenih duš in zopet sem se vrnil v podzemlje, da poiščem nesrečne tovariše ...

Tisti hip je planil v sobo velik bel pes, ki ga je podil mlad Indijanez. Takoj je začel cviliti in vohati po tleh, kakor da čuti v bližini carico. Pes je že hotel skočiti k španski steni, toda Torres ga je zgrabil za vrat in vrgl iz sobe. Poklical je dva Indijanca, Solanova hlapca, in jima strogo prepovedal puščati psa v sobo.

— Pes naj ostane zunaj, — je dejal Torres, — o njem vam povem pozneje. Zdaj pa pogledite to-le! Potegnil je iz žepa polno pest draguljev.

— Trkal sem na vrata mrtvecev in glejte: v mojih rokah je zaklad plemena Maya. Zdaj sem najbogatejši človek v Panam, v vsej Ameriki. Moja moč ...

— Bili ste navzoči, ko je moja hči umirala, — ga je prekinil Enrico ves objokan. — Kaj res ni imela na pragu v večnost nobene besede zame?

Gospodarstvo

Žitni trg

(Tedensko poročilo novosadske blagovne borze.)

Pretekli teden ni bilo večjih sprememb. Situacija je bila večinoma mirna, povpraševanje in izvoz nekoliko slabše. Italija je v povpraševanju in cenah znatno popustila. Braila se je bolj zanimala za blago na rekah. Cene kornice so ostale na naših tržiščih nespremenjene. Ponudba v prompt blagu je zelo slaba. Pri pšenici je situacija bolj popustila. V Ameriki so cene padle in to je povzročilo padanje cen tudi na drugih svetovnih tržiščih.

Promet je znašal okrog 250 vagonov. Pšenice prodane 59 vagonov. Bačka je padla od 310 na 305. Koncem tedna več ponudbe, povpraševanje slabo. Začetkom tedna kupovali mlini in nekaj tudi izvozniki v Italijo. Braila je plačevala začetkom tedna po 235 šil., koncem pa samo 223-222. srbijsko blago koncem 225-226. Eks Dunaj notira 235-236 KČ.

Kornice prodane 178 vagonov. Bačko in sremsko prompt blago je notiralo ves teden 133-135. Ponudba pri prompt blagu zelo slaba. Povpraševanje od strani izvoznikov za relacijo Italija je koncem tedna popustilo, ker so bile cene prenižane. Prompt pariteta Szob notira 95 KČ. Blago na rekah je notiralo 140-142. Vagonsko terminsko blago so kupovali začetkom tedna izvozniki za relacijo Postojna. Blago za maj je notiralo pariteta Indija 140. koncem tedna 138, junij 142, koncem 140.

Moke prodane 9 vagonov začetkom po 485, koncem 490-480. Št. 6 ponudba brez povpraševanja 280-285. Ovsu prodanega 1 vagon bačkega po 175. Ovsu povpraševanje po 180 pri minimalni ponudbi. Jčmen brez prometa. Povpraševanje 61-62 po 140, ponudba 145.

Na tujih borzali se nadaljujejo živahne kupčije za pšenico, posebno v srednji Evropi, ki mora do nove žetve uvažati. Obenem se je pojavilo zanimanje za letošnji obetno, o kateri se pa še ne da govoriti, ker je zanesljiva prognoza nemogoča. Države, ki z izvozom, so začele operirati z lepim vremenom, da bi pritisnile na cene.

—g Stanje posevkov od 1.-15. aprila. Splošno stanje ozimne in jarovine je med dobrim in zelo dobrim. Zelo dobro kaže ozimna v sremski, bački, beogradski, podunavski, timoški, niški, vranjski, skopljanjski, bregalniški, raški, užički in bihaški oblasti; med dobrim in zelo dobrim v ljubljanski, mariborski, osiješki, požarevaški,

zetski, splitski, sarajevski, mostarski in travniški oblasti; slabo pa v primorsko-krajiški, in sicer vsled mraza v drugi polovici marca. Ker je bilo vreme ugodno, so kmetje sejali ječmen, oves, fižol, bob, deteljo, lucerno, repo in tobak. V nekaterih krajih so sadili tudi krompir. Začeli so okopavati vinograde in orati njive za kornice. Skodo so povzročile poljske miši v ljubljanski, mariborski, osiješki, valjevski, niški in bregalniški oblasti. Sadnemu drevmu škoduje v mnogih krajih krvava uš. V splitski in mostarski oblasti so se pojavile na polju žitne mušice. Stanje živine je povoljno. —Pomanjkanje krme se opazja deloma v podrinjski, raški, kruševaški in užički oblasti. Svinjska kuga se je pojavila v ljubljanski, podunavski, valjevski, splitski in dubrovniški oblasti.

Da najboljši je to čaj.
Colombo Ceylon čaj!

—g Od česa je odvisen uspeh velesejma? Dosedanje delo na tem polju je pokazalo, da uspeh velesejma ni odvisen toliko od razstavnega dela samega, temveč od psihološkega vpliva na kupca. «Prodajati», in sicer v pomenu pridobivanja si z udeležbo na velesejmu čimdalje večji krog odjemalcev, to je glavni cilj velesejma, ne samo razstava in trenutni uspehi. Velesejem mora biti most med produkcijo in konsumom. Redno vsako leto obiskuje velesejem večina naših trgovcev in prodajalcev, a to so pravi odjemalci producentov in enostavni razstavci. Zato morajo biti trdki, ki bodo razstavili na VI. ljubljanskem vzorčnem velesejmu od 26. junija do 5. julija 1926 že danes sigurne uspeha.

—g Ureditve mednarodnega blagovnega prometa. V trgovskobitni zbornici v Gradcu so se v ponedeljek 26. m. pričela posvetovanja članov mednarodnega transportnega odbora, da uredi razna vprašanja glede blagovnega prometa. Konferenca se udeležujejo zastopniki 11 držav: med drugimi Jugoslavije, Češkoslovaške, Poljske, Madžarske, Francije, Italije, Nemčije, Avstrije in drugih držav.

—g Nove banke. Trgovinski minister je odobril ustanovitve Djakovačke banke a. d. v Djakovici s kapitalom 1.000.000 dinarjev. Dovoljena je tudi ustanovitev Svislarske banke v Strumici s kapitalom 1 milijon dinarjev. Ta banka bo financirala v prvi vrsti producente svilenih kokonov.

To in ono

Pravoslavna Velika noč

Pravoslavna velika noč je letos razmeroma zelo pozno. Dočim je bila katoliška že 4. aprila, bo pravoslavna šele v nedeljo 2. maja. V Rusiji, kjer šteje pravoslavna cerkev največ pripadnikov, je sicer že uvedeno novo štetje in uradno je stari sistem odpravljen, vendar pa praznuje ljudstvo večje praznike tako, kakor jih je praznovalo pred revolucijo. Letošnja Velika noč obeta vernemu ruskomu ljudstvu prijetno iznenađenje. Sovjetska vlada je namreč uvidela, da se tradicije s terorjem ne dajo odpraviti in zato je izdala naredbo, da se posvetne oblasti ne smejo vmešavati v cerkvene zadeve.

Veliko noč prouči ruska pravoslavna cerkev na posebno svečan način.

Po mestih bodo hodile procesije z ikonami in relikvijami, po vseh cerkvah se bo vršila svečana služba božja in niti komunisti ne bodo smeli ovirati teh cerkvenih manifestacij. Vlada je prepovedala vsem komunističnim in protikomunističnim organizacijam na veliko noč nedeljo in ponedeljek javna zborovanja in obhode po mestu. Protiverska agitacija, razni ateistični shodi in druge prireditve, ki imajo namen izpodkopavati vero, so dovoljene samo v zaprtih lokalih. Seveda se nameravajo ruski ateisti tudi te pravice v polni meri poslužiti. Po vseh večjih mestih so sklicali za Veliko noč sestanke in zborovanja, na katerih bodo agitirali proti cerkvi.

Gledališki škandal v Parizu

Poročali smo, že o škandalu, ki je nastal te dni v «Comedii Française» v Parizu, kjer so hoteli vzporedno igrati «La carcasse» («Okostnjak»), ki sta jo spisala mlada pisateljica Amie in Obey. Občinstvo je na sprejelo to delo kot provokacijo domovinskega čuta. «La carcasse» opisuje privatno življenje vpojenega generala in sicer na način, ki pariški publiki, osebno na vojaškem krogu, ni bil po volji. Ker je gledališče državna ustanova in ker gre do stroški za vzdrževanje na račun narodnega imetja, je razumljivo, da se pariška publika ni mogla sprijazniti s predstavo, v kateri se ponižuje francoska armada. Že pri drugem dejanju so začeli gledalci metati na oder gmila ja-

bolka, limone, pomarančne olupke in drugo tako robo. Medklci in ogorčenje nad neokusnostjo prizora je postalo tako veliko, da od srede do konca drugega dejanja publika sploh ni slišala, kaj govore na odru.

Po drugem dejanju je stopil pred zastor igralec, ki je igral vloge generala. Izjavil je, da je sin častnika in da ceni francosko armado. Če bi bil vedel, da je naperjeno delo proti armadi, bi vloge sploh ne prevzel. Drugi dan so pozvali vojaški krogi, med njimi tudi general Castein, ravnatelja gledališča, naj to nedostojno igranje takoj odstrani z repertoarja. Zdal zadevo preiskujejo in ravnatelj «Comedie Française» bo moral odstopiti.

Halo! Kolumbovo jajce

vsu omur, kdor išče rešitve, kako nabaviti si tino obleko in krasne srajce in za to izdati čim manj denarja pri DRAGO SCHWABU, Ljubljana.

Neprijetni doživljaji dunajske plesalke

Mlada in lepa dunajska kabaretna plesalka Gretl Berger je z uspehom nastopala po raznih varietejih ter kabareti Evrope. Lansko poletje je bila v Španiji. Nekega lepega dne so jo v Barceloni aretirali. Plesalka se je smejala, misleč da gre za nesporazum. «Pustolovščina» ji je izredno prijala. Ali ne dolgo. Že pri prvem zaslišanju je uvidela, da je zadeva resnejša. Ni bila aretirana na ukaz španskih oblasti, pač pa na zahtevo berlinskega državnega pravništva. Bajje zato, ker je njen tamkajšnji prijatelj, bogat berlinski trgovec, bankrotiral in pobegnil. Pri hišni preiskavi so našli naslov plesalke in so jo osumili skrivade.

Plesalka je sedela v zaporu polnih sedem mesecev. Ker iz Berlina ni bilo nikakih direktiv, je končno barcelonska policija odredila, da pošlje plesalko po odgonu v Nemčijo. Spremljala sta jo dva orožnika do francoske meje, kjer sta jo orožila francoski policiji. V malem mestu Perpignan so jo zadržali in zaprli v krajevni zapor, kjer je bila dva meseca. Ker iz Berlina tudi na vprašanje francoskih oblasti niso od-

govorili, kaj naj počno s plesalko. Da si je zboljšala hrano, se je prostovoljno javila, da čisti uradne prostore, stopnice in dvorišče.

Ko so se naveličali čakanja, so jo Francozi eksperimentirali na nemško mejo. V Nemčiji je okusila plesalka še celo vrsto zaporov, predno je dospela v Berlin. Bila je prepričana, da je obdolžena strašnega dejanja in vsa tresočja je stopila pred preiskovalnega sodnika. Razprava pa je bila naglo končana. Plesalka je bila odpuščena, ker se je «medtem» sodišče uverilo o njeni nedolžnosti...

Pustili so jo domov. Plesalka skoraj ni mogla verjeti. Devet mesecev je bila zaprta po raznih beznicah in luknjah, ne da bi vedela zakaj. Sedaj so jo poslali domov. Toda nesrečnica nima doma in vse svoje premoženje je potrošila v Barceloni. Tam je ostala tudi vsa njena garderoba ter izginila.

Plesalka sedaj toži oblasti za odškodnino. Da bi pa kaj dosegla, je malo verjetno.

Amerikanski berači

New York, to največje mesto Združenih držav, je postalo pravi eldorado barab, pritepenec, tolovajev in beračev. Newyorška kronika poroča o velikih tolovajskih napadih, o predrznih vlomih, sploh o vseh mogočih zločinih moderne kriminalistike. Newyorška policija, ki natančno zasleduje kosičke tajnih družin in ki je vsak dan za petami newyorških apaskih družin, je ugotovila, da beračem ne gre tako slabo, kakor si predstavljajo newyorški meščani, ki vidijo na vogalih najlepših ulic in korzov berače v naravnost obupnem stanju. Policija je namreč zasledila več beznic, kjer so se shajali berači. Na veliko začudenje je našla pri tem beznic, kjer so berači sedeli za bogato obloženimi mizami ter prirejali prave bankete in pivske orgije. Našlo je celo berače, ki so se zjutraj vozili v lastnih avtomobilih v New York, v mestu oddajali avtomobil v garažo, se preoblekli ter se napotili na ulico kot razcapani berači, izkoriščajoč usmiljenje pasantov. Zvečer so se ti tičili vračali z avtomobili na deželo, kjer so prenočevali v krogu rodbine v krasni vili z lepimi vrtovi. V Združenih državah obstojajo cele tvornice, ki izdelujejo posebne aparate za berače. S temi aparati se opremijo berači tako, da izgledajo kakor invalidi, vredni največjega usmiljenja. Policija je ugotovila, da prosperirajo take tvornice divno, kar pomeni, da cvete beraška orbit.

Specijalna mehanična delavnica

za popravo pisalnih, računalnih, kopirnih in raznoševalnih strojev kakor tudi registrirnih blagaj. — Razne tipke in pisave za pisalne stroje vseh sistemov spremenim po naročilu in vzorcu.

Lud. Baraga LJUBLJANA Selenburgova ulica 6
Telef. 980

Ocarinjenje

vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi **Rajko Turk**, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9, nasproti carinarnice. Revizija pravičnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Pletilni stroji
nemškega izdelka patent „Ideal“ z jamstvom za negavice, jopice, svitarje in vsakovrstne pletenice nudijo vsakomur najboljšo in sigurno ekzistenco. V zalogi s polukom, ki je jako lahka, in po potrebi tudi s stanovanjem edino lepri.
F. Kos, Ljubljana, Zidovska ul. 5
Generalni zastopnik.

Nagrada
novo dvokolo ali otroški športni voziček.
Kdor kupi ali posreduje, da proda podpisana trdka deset novih dvokolov ali otroških vozičkov v letošnjem letu, dobi za nagrado novo dvokolo, kompletno z angloško pnevmatiko ali otroški športni voziček. Zahtevajte cenik. Prodaja na obroke. Največje skladišče dvokolov, otroških vozičkov in pnevmatik. **TRIBUNA F. B. L.** tovarna dvokolov, otroških vozičkov in delov, Ljubljana, Karlovska 4.

Raspoklanjamo 7000 satova!
Odlučili smo radi boljše rasprostranjenosti naših satov, da **raspoklanjamo 7000 satov**, samo **uz naplato radniških stroškov**. Da omogočimo i slabo stoječim nabavu dobrog sata, stavljamo u promet 5000 orig. **švicarskih muških satov u najfini-joi** pokučici, elegantnog oblika, preciznim vremen-skim hodom, **trogodilnjio plameno jamstvo** **uz naplato radniških stroškov** od Din 175.— po komadu. Nadalje 2000 osobito elegantnih, elektrolitički pravim zla-**tom** pozlačenih satova, koji se od **pravih zlatnih satov** nikako ne razlikuju. Ove satove, koji imaju također **izvrstan i precizno točan ustroj**, dobavljamo za dame i gospodu **uz naplato radniških stroškov** od Din 210.— po komadu **jednako sa trogodilnjim plamenim jamstvom**. Nadamo pojedino posrebrebreni, vrlo lijepe sat, koji vrlo precizno kaže uz cijenou od Din 145.— po komadu. — Ne propustite ova izvanredna zgoda, koja se neće više vratiti i naručite željeni sat. Dobavljate se prosto od carine i ponze-**cem**. Poštariu i pakovanje Din 10 po komadu. — Elegantan lanac odgovarajući satu po Din 40.
Uhren Exporthaus, Zürich, Vogelsangstr. 52-136 Švicarska
Dnevno primamo priznanice poput ove: Malthusen, 15. marta 1926. Danas sam primio drugu pošiljku satova putem Vašeg carinskog otpremnika. Pouzetu svotu sam iskupio. Moje je iznenađenje preko očekivanja. Ja sam veoma zadovoljan. Franc Macak ml., Malthusen kod Brüxa.
Pisma za Švicarsku stoje Din 3, a karte Din 1-50

Najstarejša slovenska pleskarska in ličarska delavnica
Ivan Bricelj, Ljubljana
Dunajske ceste 15 in Gospodarska c. 2
(dvorišče kavarna „Evropa“)
Se priporoča. — Izvršitev točna, cene zmerno. 78-T

Teod. Korn, Ljubljana
Poljanska cesta št. 3.
Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar instalacije vodovodov.
Naprava strojev, kopirne in kiselne naprave izdelovanje posod iz pločevine za firme, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (Skatle) 105 L za konzerve.

Najnovejša iznajdba!
Brez kvarjenja blaga kemično snazeenje in vsakomurno barvanje oblek.
ANTON BOC 68-T
Ljubljana, Selenburgova ulica 6
I. nadstr. Glince-Vič 46

Vsakovrsten žagani in tesani les 1237
(suhe deske, trami) za mizarje in tesarje, vsako množino po najnižji ceni se dobi vsak čas v največji zalogi pri trdki.
FRAN ŠUSTAR, lesna industrija in trgovina, parna žaga
Ljubljana, Došenjska cesta 12
Najnovejši epohalni izum petrolejske plinske svetiljke, **„AIDA“** z Avrova žarnico

200-500
sveč moči.
Krasna bela lut.
Neznatna poraba petroleja
Sveč kakor elektrika!
„AIDA“
se rabi za razsvetljavo prodajalnic, uradov, gostilnic, šol, cerkev, dvorišč, vrtov itd. „AIDA“ je prikladna za najmanjše in največje prostore. — Zahtevajte prospekte! Glavno skladišče za SHS ima elektrotehnična firma
SVARC i drug 3-T
ZAGREB, Preradovičeva ulica 1
— Iščemo zaupne zastopnike —
— Zahtevajte takoj prospekte!

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Lokali
Večji prostor
za ključavničarsko obrt iščem za takoj; po možnosti s stanovanjem. — Dopisi pod „Delavnica 1287“ na upravo „Slovenskega Naroda“.

Gostilno
na prometnem kraju v mestu ali na deželi — iščem v najem. — Ponudbe pod „Gostilna 1305“ na upravo „Slov. Naroda“.

Stanovanja
Zakonca
brez otrok iščejo stanovanje dveh ali ene sobe s pritlikinami v mestu. — Ponudbe pod „Udobno 1283“ na upravo „Slovenskega Naroda“.

Na stanovanje
in hrano se sprejme gospod ali gospodična. — Ponudbe pod „Maj/1306“ na upravo „Slovenskega Naroda“.

Prodaj
Otomana
(dobro ohranjena) ter nekaj drugega pohištva radi selitve ugodno na prodaj. — Dopisi pod „Otomana/1304“ na upr. „Slov. Naroda“.

Ključavničarski pomočnik
mlajša moč, močan in zdrav, večji tudi slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi — išče službo. Nastopi la hko takoj. — Ponudbe pod „Takojšnji nastop 1303“ na upravo „Slov. Naroda“.

Pomladne novosti
negavice v raznih barvah, žepne robce, čipke, ro-kavice, naramnice, palice, razna mila, gume in potrebitne za šivilje, krojače in čevljarje ter nahrbtnike.
NAJNIZIJE CENE. NAJNIZIJE CENE.
JOŠIP PETELINC 65-T
LJUBLJANA
(ob vodil) blizu Pražernovega spomenika.

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje ter oglašitve strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.—.
Najmanjši znesek Din 10.—.

Lepo posestvo,
krasna lega, 210 johov. okr. Gradacac (Bosna) s štirimi hišami, skladiščem, hlevom, novim „Fiat“ motornim plugom, malim mlinom in opkarnico — poceni eno ali več družin na prodaj. — Ponudbe in informacije na: Jos. Zilzer, Vinkovci. 1300

STAMPILJE
počete
gravirno, etikete
SITAR & SVETEK
LJUBLJANA
St. Petra cesta 10.

Razno
Julio Schmidlin i drug
ZAGREB 81 T
Preradovičeva ulica 24
Zahtevajte cenike!!

Rimske Toplice
(jugoslovnski Gastein) daje popolno oskrbo (3 obrokov) vključno s sobo v maju in septembru za dnevni 53 Din. Prospekte pošilja brezplačno — Kopališčna uprava Rimske Toplice, SHS. 1248

Suha in zdrava bukova drva dobavljajo po zelo nizkimi cenami
D. ČEBIN
Wolfova 11. Telefon 56
1709

Patentna preproga - postelja
ki ne potrebuje modroca in jo more vsak človek nositi na rokah. Potrebna je v vsaki hiši, hotelu, kopališču, in ladji ter stane samo
Din 390.— Po pošti s povzjetjem.

Nadalje imam veliko zalogo perja za zglavnike in blazine, kg Din 60.—, pol belo kg Din 100.—
Josip Brozović
kemično čist
linca perja
Zagreb
Boškovice
ulica 18
71/T

Salamo
zajamčeno prvotno blago v poštini zavrtkih razpošilja po povzetju potrošniških cenah stara specialna veletgovina

Julio Schmidlin i drug
ZAGREB 81 T
Preradovičeva ulica 24
Zahtevajte cenike!!

RADIO
aparete in sestavne dele ima v zalogi
FRANC BAR, Ljubljana,
Cankarjevo nabrežje št. 5

Sveže ribe olje
najboljše znamke — se dobi v lekarni dr. G. Piccoli, Ljubljana, Dunajska cesta 6. — Naročila se točno izvršujejo. 205/L

Prazno sobo
s posebnim vzhodom išče mirna gospodična. — Ponudbe pod „Centrum 1173“ na upravo „Slovenskega Naroda“.

Slike za legitimacije
izdeluje najhitreje fotograf — Hugon Hibber, Ljubljana, Valvazorjev trg. 71/T